

Predikan i Kyrkhults kyrka 2011 av Tobias Bäckström

Midsommardagen.

”Skapelsen”

1 Mos 9:8-17

Kol 1:21-23

Mark 6:30-44

Ps: 199:1-5, 11, 344, 202

”Följ med mig bort till en öde trakt, så att ni kan vila er lite”. Ja, Jesus och apostlarna behövde vila. Folket trängde sig på, en aldrig sinande ström av människor som ville träffa honom. Som det står: ”det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta.” Jesus arbetade hårt, men han prioriterade också vilan. Det finns många exempel i evangelierna hur Jesus och lärjungarna söker ensamheten och avskildheten för vila och bön.

Det är en påminnelse även för oss. Det är bra för oss att regelbundet dra oss tillbaka, söka avskildheten för vila och bön. Att vara på retreat är en gammal kristen tradition då man för en tid drar sig undan världen, det är viktigt för vårt andliga välbefinnande.

Så Jesus och hans lärjungar stiger i en båt och far över sjön, bort från bebyggelse till en öde trakt. Men från höjderna runt omkring Galileiska sjön kunde man lätt se båten, folket kände igen den och gick runt sjön. Och folk drar ju folk, så när Jesus och lärjungarna kom fram till andra sidan så möttes de av 5000 män plus kvinnor och barn. Och Jesus avvisar dem inte, trots att avsikten var att få vila. Han fylldes av medlidande när han såg människorna. De var som får utan herde.

Ja, de som borde varit herdar och lärare för dem, skriftlärda och överstepräster, de hade svikit. Folket var i desperat behov av andlig vägledning och de hade förstått att hos Jesus kunde de få detta. De drevs av hunger, av andlig hunger.

I detta fall var det alltså inte spektakulära under som lockade utan ett behov av undervisning. Och Jesus tog sig tid till detta: han undervisade dem länge.

Men när de hade fått sin andliga kost så behövde de också vanlig mat. Vi människor är inte bara andliga varelser, vi är också kroppsliga. Deras andliga hunger var stillad, men inte den fysiska.

Då kommer lärjungarna med ett förslag: låt dem ge sig av så att de kan gå bort och köpa mat, det vill säga: de vill lösa problemet med att skicka iväg folket. Jesus och lärjungarna hade samma problem framför sig men helt olika lösningar: Jesus säger till lärjungarna: ”Ge dem att äta ni själva.”

Han säger inte: ”Gå och köp” men de tar för givet att det är det som han menar. Någon annan lösning kunde de inte tänka ut. De uppskattade snabbt att det skulle kosta 200 denarer att förse alla med mat. Så mycket pengar hade de inte.

Men Jesus är inte intresserad av vad lärjungarna *inte* har, utan vad de har: hur många bröd har ni? Det var bröd de skulle sätta igång och räkna, inte pengar. Och det var lätträknat: fem bröd

och två fiskar. Det var dagsrationen för en person. Ändå verkar Jesus nöjd med detta. Folket fick slå sig ned i matlag om 50-100 personer.

Sen kommer en viktig vers: ”Han tog bröden, såg upp mot himlen och läste tackbönen. Sedan bröt han bröden och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem åt folket.” Tackade, bröt, gav. Det här pekar mycket starkt fram mot nattvarden. Brytandet av brödet är den kristna trons centrala handling. När bröd bryts i Jesus anda så känner vi hans närvaro. Det gäller brödet i nattvarden som är Kristi kropp förmedlat till människor, men det gäller också bröd som bryts till hjälp för hungrande.

Berättelsen om när Jesus mättar 5000 män handlar både om hunger och om mättnad. Och både andlig och fysisk hunger. Hur ska vi få mättnad för vår hunger? Vi blir lätt hungriga, men det är inte alltid som vi blir hungriga på rätt saker. Det är enklare och ofta billigare att välja att stoppa i sig de snabba kalorierna istället för en välbalanserad kost, det som kroppen behöver.

Och risken är lika stor när det gäller vår andliga hunger. Utbudet på den andliga marknaden är inte mindre än på andra marknader. Och även här kan det vara svårt att se vad som ger verklig näring. Men folket här hade ändå förstått det: de drog sig till Jesus, hos honom skulle de bli mättade. Jesus tar både den fysiska och andliga hungern på allvar. Han mättar båda. Det ena utesluter inte det andra. Han undervisade folket, men gav det också bröd.

I dagens Sverige så är det inte så ofta bröd som vi hungrar efter. Men den andliga hungern är desto större, det visar sig när man prövar det ena efter det andra, i jakten på mening och lycka.

Är du hungrig? Kom då till Jesus med din hunger så kan du bli mätt. Och den mat Jesus ger är sådan att den ökar din hunger efter honom. Detta är en märklig hunger: för ju större hunger du har, desto mättare blir du. Det kan räcka med en tunn oblat för att bli mätt. Firandet av nattvarden, tacksägelsens måltid drar oss in i ett liv med Kristus, ett liv av delande och omsorg om varandra.

För det går en röd tråd mellan Jesus mättande av 5000 män och när han instiftar nattvarden. Det går en röd tråd mellan nattvardens bröd och det bröd som mättar världens hunger. Den som regelbundet firar mässa kan inte, får inte, vara likgiltig inför de fattigas nöd. Den måltid som Jesus instiftade är ett tecken för oss. Det brutna brödet som delas ut är han själv. När vi tar emot brödet i vår kupade hand tar vi emot Kristus. Därför är även vi kallade att bli ett brutet bröd, Kristi kropp, för världen.

Efter måltiden så samlade lärjungarna in 12 korgar fulla med bröd och fisk. Hur det hela gick till begrep inte lärjungarna. Det står inga detaljer om själva undret, bara att Jesus bröt brödet och fördelade fiskarna och lärjungarna som delade ut. Det var naturligtvis ett mirakel som bara Gud själv kunde utföra. Om lärjungarna hade försökt själva att dela ut brödet och fiskarna så hade det inte räckt långt. Men nu gick de först med detta till Jesus. Han förökade gåvan. Inget är för lite att användas i Guds tjänst. Jesus kan mångdubbla det vi har.

Kanske du tänker att detta mirakel var lite väl orimligt. Kan det verkligen ha inträffat? Men tänker vi efter så är varje bröd ett mirakel. Varje bröd är resultatet av ett vetekorn som läggs i jorden för att dö. Det växer i Guds jord, vattnas av Guds regn. Människan kan inte på konstgjord väg efterlikna detta. Varje liv är ett mirakel.

Det blev tolv korgar över. Jag föreställer mig att det var ganska stora korgar det handlade om. Men Gud är överflödets Gud. Han ger oss mer än nog. Han mättar oss så att det blir över, han nöjer sig inte med att bara ge precis så mycket som behövs. Hans nåd överflödar alla bräddar.